Architektury systemów komputerowych

Lista zadań nr 5

Na zajęcia od 31 marca do 2 kwietnia 2025

Uwaga! Należy być przygotowanym do wyjaśnienia semantyki każdej instrukcji, która pojawia się w treści zadania. W tym celu posłuż się dokumentacją: x86 and amd64 instruction reference¹. W szczególności trzeba wiedzieć jak dana instrukcja korzysta z rejestru flag EFLAGS (a dokładniej, to wartości OF, CF, ZF, SF) tam, gdzie obliczenia zależą od jego wartości.

W trakcie tłumaczenia kodu z asemblera x86-64 do języka C należy trzymać się następujących wytycznych:

- Używaj złożonych wyrażeń minimalizując liczbę zmiennych tymczasowych.
- Nazwy wprowadzonych zmiennych muszą opisywać ich zastosowanie, np. result zamiast rax.
- Instrukcja goto jest zabroniona. Należy używać instrukcji sterowania if, for, while i switch.
- Pętle while należy przetłumaczyć do pętli for, jeśli poprawia to czytelność kodu.

Pamiętaj, że instrukcja zapisująca młodszą połowę 64-bitowego rejestru ustawia na 0 jego starszą połowę. Pamiętaj też, że domyślnie wskaźniki i całkowitoliczbowe argumenty funkcji są przekazywane kolejno w rejestrach %rdi, %rsi, %rdx, %rcx, ...

Zadanie 1. Zaimplementuj w asemblerze x86–64 funkcję liczącą wyrażenie x + y. Argumenty i wynik funkcji są 128-bitowymi liczbami całkowitymi <u>ze znakiem</u> i mogą się nie mieścić w pojedynczych rejestrach maszynowych. Zatem x jest przekazywany przez rejestry %rdi (starsze 64 bity) i %rsi (młodsze 64 bity), analogicznie argument y jest przekazywany przez %rdx i %rcx, a wynik jest zwracany w rejestrach %rdx i %rax.

Wskazówka! Użyj instrukcji adc. Rozwiązanie wzorcowe składa się z 3 instrukcji bez ret.

Zadanie 2. Zaimplementuj poniższą funkcję w asemblerze x86-64. Wartości x i y typu uint64_t są przekazywane przez rejestry %rdi i %rsi, a wynik zwracany w rejestrze %rax. Najpierw rozwiąż zadanie używając instrukcji skoku warunkowego. Potem przepisz je używając instrukcji sbb.

$$addu(x,y) = \begin{cases} \texttt{ULONG_MAX} & \mathsf{dla}\ x+y \geq \texttt{ULONG_MAX} \\ x+y & \mathsf{w}\ \mathsf{p.p.} \end{cases}$$

Zadanie 3. Zaimplementuj funkcję zdefiniowaną poniżej w asemblerze x86-64. Taka procedura w języku C miałaby sygnaturę long cmp(uint64_t x, uint64_t y).

$$cmp(x,y) = \begin{cases} -1 & \text{gdy } x < y \\ 1 & \text{gdy } x > y \\ 0 & \text{gdy } x = y \end{cases}$$

Wskazówka: Rozwiązanie wzorcowe ma cztery wiersze (bez ret). Użyj instrukcji adc, sbb i neg.

Zadanie 4. Zapisz w języku C funkcję o sygnaturze int puzzle (long x, unsigned n) której kod w asemblerze podano niżej. Zakładamy, że parametr n jest niewiększy niż 64. Przedstaw jednym zdaniem co robi ta procedura.

```
puzzle: testl %esi, %esi
                                                    sarq %rdi
               .L4
                                                         %edx
         jе
                                                    incl
         xorl %edx, %edx
                                         10
                                                    cmpl %edx, %esi
        xorl %eax, %eax
                                         11
                                                    jne
5 .L3: movl %edi, %ecx
                                                    ret
         andl $1, %ecx
                                         13 .L4:
                                                   movl %esi, %eax
         addl %ecx, %eax
                                         14
                                                   ret
```

http://www.felixcloutier.com/x86/

Zadanie 5. Poniżej zamieszczono kod procedury o sygnaturze long puzzle2(char *s, char *d). Przetłumacz tę procedurę na język C, a następnie jednym zdaniem powiedz co ona robi.

```
puzzle2:
                                                    cmpb %cl, %r9b
       movq %rdi, %rax
                                                          .L2
                                            11
                                                    jne
3 .L3: movb (%rax), %r9b
                                                    movq %r8, %rax
                                           12
       leaq 1(%rax), %r8
movq %rsi, %rdx
                                                    jmp
4
                                           13
                                                          .L3
                                           14 .L4: subq %rdi, %rax
6 .L2: movb (%rdx), %cl
                                                    ret
       incq %rdx
        testb %cl, %cl
              .L4
        iе
```

Zadanie 6. Poniższy kod w asemblerze otrzymano w wyniku deasemblacji funkcji zadeklarowanej jako long switch_prob(long x, long n). Zapisz w języku C kod odpowiadający tej funkcji.

```
1 400590 <switch_prob>:
                                     subq $0x3c,%rsi
2 400590: 48 83 ef 3c
3 400594: 48 83 fe 05
                                     cmpq $0x5,%rsi
4 400598: 77 29
                                           *0x4005c3
                                     ja
5 40059a: ff 24 f5 f8 06 40 00
                                     jmpq *0x4006f8(,%rsi,8)
                                                                      Zrzut pamięci przechowującej
6 4005a1: 48 8d 04 fd 00 00 00 00 lea
                                           0x0(,%rdi,8),%rax
                                                                            tablice skoków:
7 4005a9: c3
                                     retq
                                                                      18 (gdb) x/6gx 0x4006f8
                                     movq %rdi,%rax
8 4005aa: 48 89 f8
                                           %rd1,%rax
$0x3,%rax
                                                                      19 0x4006f8: 0x4005a1
9 4005ad: 48 c1 f8 03
                                    sarq
                                                                     20 0x400700: 0x4005a1
10 4005b1: c3
                                    retq
                                                                    20 0x400700: 0x4005a1
21 0x400708: 0x4005b2
22 0x400710: 0x4005c3
23 0x400718: 0x4005aa
                                    movq %rdi,%rax
shlq $0x4,%rax
11 4005b2: 48 89 f8
12 4005b5: 48 c1 e0 04
13 4005b9: 48 29 f8
                                   subq %rdi,%rax
                                                                      24 0x400720: 0x4005bf
14 4005bc: 48 89 c7
                                   movq %rax,%rdi
                                 imulq %rdi,%rdi
leag 0x4h(%rdi)
15 4005bf: 48 Of af ff
16 4005c3: 48 8d 47 4b
                                     leaq 0x4b(%rdi),%rax
17 4005c7: c3
                                     retq
```

Zadanie 7 (bonus). Dany jest kod funkcji o sygnaturze uint32_t puzzle3(uint32_t n, uint32_t d). Przetłumacz tę funkcję na język C. Na podstawie sekcji "*Mixing C and Assembly Language*" strony GNU Assembler Examples² napisz i zaprezentuj działanie programu, który pozwoli na uruchomienie kodu i pomaga odpowiedzieć na pytanie co ta funkcja robi.

```
puzzle3:
                                                    %ecx, %eax
                                       11
                                               orl
       movl %edi, %edi
                                               movq %r8, %rdi
                                       12
       salq $32, %rsi
                                       13 .L2: shrl %ecx
       movl $32, %edx
                                               decl %edx
4
                                       14
       movl $0x80000000, %ecx
                                               jne
                                                    .L3
                                      15
       xorl %eax, %eax
                                      16
                                               ret
7 .L3: addq %rdi, %rdi
       movq %rdi, %r8
       subq %rsi, %r8
9
             .L2
10
       js
```

²http://cs.lmu.edu/~ray/notes/gasexamples/